

پیشنهاد بخش خصوصی به دولت

صمد حسن زاده، رئیس اتاق بازرگانی ایران، در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهوری، برای اجرای بهتر مواد ۲، ۳، ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود محیط کسب‌وکار، پیشنهادهایی از جمله دعوت نمایندگان اتاق به جلسات کمیسیون‌های هیات دولت و رفع قید محرمانه در برخی مصوبات را مطرح کردیم.

توجه به عدالت اقتصادی

داوود منظور، رئیس سابق سازمان برنامه و بودجه، در کنار رشد اقتصادی، باید به عدالت اقتصادی نیز توجه کرد. این به این معناست که در کنار تلاش برای رشد تولید ناخالص داخلی، باید توزیع عادلانه درآمد و کاهش نابرابری‌ها مورد توجه قرار گیرد.

اداره نفت بدون وابستگی به خارجی‌ها

محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت، زمانی که خارجی‌ها صنعت نفت را ترک می‌کردند، شاید برایشان باورپذیر نبود که همکاران و کارکنان صنعت نفت بتوانند بدون حضور آنها این صنعت پیچیده را اداره کنند اما امروز شاهدیم که در حوزه‌های مختلف صنعت نفت به خودکفایی رسیده‌ایم.

نوسانات نرخ ارز مدتی است دوباره مشاهده می‌شود و برخی افراد سودجو در فضای مجازی مردم را به سمت بازارهایی هدایت می‌کنند که به نفع سودجویان است. در واقع برخی سودجویان به‌دنبال قیمت‌سازی در بازار هستند و قیمت‌هایی را برای پایان سال اعلام می‌کنند تا بتوانند سرمایه‌های مردم را به بازار مورد نظر وارد کنند. برخی کارشناسان معتقدند ورود به بازار ارز و طلا در شرایط فعلی اقدامی منطقی نخواهد بود، به‌این دلیل که همه صاحبان سرمایه از زیر و بم بازار آگاهی ندارند و این موضوع می‌تواند منجر به زیان آنها شود.

البته باید شرایط بازار جهانی را هم در نظر گرفت. سیاست‌های آمریکا به منظور افزایش ارزش دلار باعث شده تعرفه‌هایی را در نظر بگیرد که بازارهای جهانی را نیز بر هم بزند. از نظام تعرفه‌ای برای مکزیک و کانادا و چین تا فشار حداکثری برای ایران. در طول شش ماه گذشته اغلب بانک‌های مرکزی دنیا ذخایر طلای خود را افزایش دادند و وضعیت فعلی را به نوعی پیش‌بینی می‌کردند. اونس جهانی طلا در سه ماهه از ۲۶۸۰ دلار به ۲۸۶۰ دلار رسیده است. در واقع بخشی از افزایش قیمت طلا مربوط به افزایش نرخ جهانی آن است و همزمانی آن با نوسانات نرخ ارز در داخل کشور نیز باعث شده روند فزاینده‌ای را در این بازار شاهد باشیم.

سیاست‌هایی که نوسان نرخ ارز را دامن زد

حسین مصمصامی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «جام‌جم» درباره وضعیت بازار ارز گفت: از اواسط سال سیاست دولت در زمینه ارز تغییر کرد و اواخر پاییز نرخ‌نیمایی حذف شد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: در آن

«جام‌جم» دلایل افزایش نرخ ارز و طلا را بررسی می‌کند

بازی روانی ارز

زمان مسئولان دولتی اعلام کردند فاصله بین نرخ غیررسمی و رسمی باید کاهش یابد و سیاست حذف نرخ ارز نیمایی کلیلد خورد. در آن زمان حدود ۲۰ هزار تومان اختلاف قیمت وجود داشت و اکنون دوباره همان فاصله را شاهد هستیم. مصمصامی تأکید کرد: برخی معتقدند نقدینگی و تورم عامل اصلی افزایش نرخ ارز است و با هر بار افزایش نرخ تورم پیشنهاد می‌کنند نرخ ارز نیز باید افزایش یابد. با افزایش نرخ ارز دوباره تورم بالا می‌رود و دوباره پیشنهاد افزایش نرخ ارز به میزان تورم را می‌دهند و این چرخه همچنان ادامه دارد. این نماینده مجلس با بیان این‌که افزایش نرخ ارز رسمی به معنای رشد هزینه‌های تولید است، تصریح کرد: بیش از ۹۰ درصد واردات کشور برای کالاهای واسطه‌ای تولید است و افزایش نرخ ارز هزینه‌های تولید را افزایش می‌دهد. در واقع برخی افراد که مدافع افزایش نرخ ارز هستند تنها بخش

صادرات را در نظر می‌گیرند در حالی که ادامه چنین سیاست‌هایی منجر به کاهش تولید و از دست رفتن بازار صادراتی به‌منظور کاهش قدرت رقابت می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد اکنون سیاست ارزی که در کشور اتفاق افتاده و اجرا شده نه تنها رانت را از بین نبرده بلکه هزینه‌های معیشتی مردم را نیز افزایش داده

است. به گفته وی، بازار ارز اکنون هیجانی شده اما باید توجه داشت با حذف نرخ ارز نیمایی، به هیجانات افزوده شده است. **افزایش‌های غیرعادی** شاهین شایان آرانی، کارشناس مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با «جام‌جم» در مورد نوسانات شدید نرخ ارز در روز گذشته، اظهار داشت: این جهش‌ها باید کنترل و مهار می‌شد که متأسفانه دستگاه‌های متولی و ناظر این کار را انجام ندادند. این افزایش‌های شدید غیرعادی است و طبیعی نیست و اثرات مخرب روانی دارد. وی با بیان این‌که نوسانات قیمت ارز و طلا چه اقتصادی و چه سیاسی، در جامعه اثر روانی دارد که خیلی مهم است، افزود: این افزایش‌ها سبب تلاطم‌های ذهنی و عکس‌العمل‌هایی خواهد شد که بعدها به یک اثر اقتصادی تبدیل می‌شود، بنابراین مهم است که مرجع ناظر این نوسانات را کنترل کند و سیاست‌های موجود به‌گونه‌ای باشد که مانع این اتفاق شود.

این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: این جهش‌های ارزی خطرناک است و از نظر روانی

مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد که اثر روانی آن، خیلی مخرب‌تر از اثر واقعی در اقتصاد است و باعث می‌شود بازار و ذهنیت‌ها به شدت دچار تلاطم شود؛ به نوعی باعث ایجاد وحشت و دلهره خواهد شد و بانک مرکزی و دولت باید جلوی این تلاطم‌ها را بگیرد. شایان آرانی ادامه داد: بانک مرکزی مجری سیاست‌های اقتصادی دولت است و به تنهایی نمی‌تواند مانع این نوسانات شود. مرجع ناظر به‌عنوان مجری سیاست کلان باید توان و اختیار داشته باشد تا بتواند این حرکت‌های انحرافی که در بازار رخ می‌دهد را مهار و کنترل کند و کل ساختار نظام اقتصادی ما باید به‌گونه‌ای باشد که این تلاطم‌ها را از بین ببرد.

وی با اشاره به این‌که افزایش قیمت طلا و سکه ذی نفعانی دارد، تأکید کرد: البته این موضوع در همه جا وجود دارد و فقط مختص ایران نیست. یک سری افراد ممکن است از طریق تلاطم‌ها سود ببرند، البته افزایش قیمت‌ها ممکن است به نفع برخی باشد و یا حتی برخی از کاهش قیمت‌منفعت ببرند. این کارشناس اقتصادی اضافه کرد: برخی نوسانات باهدف مقاصد اقتصادی نیست و جنبه سیاسی دارد که برخی آن را دنبال می‌کنند. این‌ها می‌خواهند قیمت دلار بیشتر افزایش پیدا کند تا اقتصاد را دچار شوک کنند. نوسانات باهدف‌های سیاسی در جاهای دیگر دنیا کمتر رخ می‌دهد اما در کشور ما خیلی پررنگ است که بیشتر می‌تواند از خارج از کشور نشأت بگیرد.

شایان آرانی با طرح این سؤال که علت افزایش عجیب نرخ دلار در سه ماهه چه بوده است، گفت: این نوسانات روی قیمت اقلام اثرگذار است. وی تأکید کرد: سیاست‌های ارزی دولت در افزایش نرخ ارز نقش داشته است. ممکن است اثر یک سیاست صحیح اقتصادی، مقطعی باشد و در کوتاه‌مدت اصلاحاتی انجام می‌شود که بعد قدرت مهار و کنترل نوسانات آن کمتر خواهد شد.

گزارش

گام جدید برای تامین مالی خانوارها

کارت رفاهی متصل به اوراق گام با سقف اعتبار فردی ۳۰۰ میلیون تومان عملیاتی شد

ابزارهایی مثل فکتورینگ است. فرزین با بیان این‌که باید از اوراق گام در سایر صنایع نیز استفاده کنیم و تاکنون از این اوراق بیشتر در صنعت خودرو استفاده شده است، گفت: اوراق گام ابزار خوبی است که تأثیر منفی آن نسبت به بقیه روش‌ها کمتر است. بانک‌ها از آن می‌توانند استفاده کنند، چون روی ترازنامه تأثیر منفی ندارد. وی اظهار کرد: بانک‌های رفاه، ملت و تجارت اعلام آمادگی کردند که از ابزار رونمایی‌شده استفاده کنند؛ البته باید بانک‌ها به سمت تخصصی شدن بروند تا از تمامی ابزارها به صورت یکسان استفاده نکنیم. وی با بیان این‌که سقف کارمزد کارت رفاه متصل به اوراق گام ۴ درصد است، افزود: این ابزار کارمزد ۲/۵ درصدی دارد. سقف مبلغ آن ۳۰۰ میلیون تومان و سقف بازپرداخت اقساط ۲۴ ماهه است. فرزین گفت: ما به دنبال تامین مالی راحت‌تر و ارزان‌تر خانوارها هستیم تا مردم مجبور نشوند به‌سمت روش‌های غیربانکی بروند، هرچقدر بانک‌ها بتوانند تامین مالی ارزان‌تر خانوارها را فراهم کنند، رفاه نیز افزایش پیدا می‌کند.

مزیت‌های کارت رفاهی متصل به اوراق گام

اصغر ابوالحسنی، قائم‌مقام بانک مرکزی نیز کارت رفاهی متصل به اوراق گام را اقدامی مؤثر در تامین مالی غیرتورمی خانوارها دانست و گفت: خانوارها و افراد که شرکت حقوقی محسوب نمی‌شوند، نیازمند روش‌های خاصی برای تامین مالی هستند. کارت رفاهی دقیقاً از مهم‌ترین ویژگی‌های این کارت را غیرتورمی بودن آن عنوان کرد و گفت: افراد با این کارت از فروشگاه‌های طرف قرارداد خرید می‌کنند و این خریده‌ها به اوراق گام تبدیل می‌شود. این اوراق در زنجیره تامین مالی گردش کرده و در نهایت به تولیدکننده می‌رسد. این فرآیند مانع از افزایش نقدینگی بی‌رویه شده و در نتیجه تورم را کنترل می‌کند. از سوی دیگر، این کارت، اعتبار را به صورت هدفمند هدایت می‌کند، زیرا بانک‌ها دقیقاً می‌دانند که اعتبار به چه کسی داده شده و چگونه هزینه می‌شود.

با تمهیدات بانک مرکزی در جهت حمایت از تولید، «کارت رفاهی متصل به اوراق گام» با سقف اعتبار فردی ۳۰۰ میلیون تومان با هدف تامین مالی غیرتورمی خرد خانوارها برای خرید کالاهای بادوام و همگام با تامین مالی تولید، طراحی و عملیاتی شد. دوره بازپرداخت این تسهیلات ۲۴ ماهه است و تسویه آن از نیز طریق صدور اوراق گام توسط بانک عامل به ذینفعی شرکت پذیرنده انجام می‌شود. این ابزار تامین مالی می‌روز با حضور رئیس کل بانک مرکزی و مدیران شبکه بانکی با هدف تامین مالی خانوار با نرخ پایین و خلق نقدینگی کمتر و تسهیل‌گری در زمینه تامین مالی خرد با پایین طراحی و رونمایی شده است. از جمله مزایای این ابزار جدی تامین مالی در مقایسه با اعطای تسهیلات، هزینه پایین تامین مالی، خلق نقدینگی کمتر و نیاز به منابع کمتر بانکی است. در چارچوب این ابزار، پس از اعتبارسنجی خانوار در شبکه بانکی کارت رفاهی از اعتبار اوراق گام تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان (پس از کسر میزان استفاده‌شده از کارت اعتباری مرابجه) برای متقاضی صادر می‌شود. بازپرداخت این اعتبار در اقساط حداکثر ۲۴ ماهه پیش‌بینی شده است.

تأمین مالی زنجیره‌ای ۱۱۵۰ همتی

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی در مراسم آیین رونمایی از کارت رفاهی متصل به اوراق گام، اظهار کرد: موضوع تامین مالی یک موضوع وسیع است که بخشی از آن برعهده نظام بانکی است اما در ایران بخش عمده آن بر دوش نظام بانکی کشور

نبض اقتصاد

کاهش قاچاق سوخت، شدنی است

معاون حقوقی ستاد مرکزی مقابله با قاچاق کالا و ارز در پاسخ به سؤالی در مورد تأثیر مجموعه گسترده اقدامات پیش‌بینی‌شده برای کنترل قاچاق ۲۵ میلیون لیتر سوخت در روز در برابر پیشنهادات مداومی که برای اصلاحات قیمتی در حوزه سوخت مطرح می‌شود، گفت: پاسخ این سؤال به میزان پیشرفت موارد در نظر گرفته شده برای مقابله با قاچاق سوخت بستگی دارد و هر چقدر این اقدامات پیشرفته‌تر، سریع‌تر و هماهنگ‌تر انجام شود، قطعاً تأثیر بالاتری خواهد داشت اما این‌که آیا صرفی می‌شود، بدیهی است که نه. اسماعیل علی‌دادی افزود: امیدواریم با سرعت بیشتر، موضوعات مربوط به انضباط در تولید، توزیع و مصرف از سوی دستگاه‌های متولی پیگیری شوند تا شاهد پیشگیری از قاچاق سوخت باشیم.

خودرو، هشت میلیارد دلار ارز گرفت

بانک مرکزی از ابتدای سال جاری تا ۲۰ بهمن، برای واردات سه گروه کالاهای اساسی و دارو، تجاری و بازرگانی و همچنین نیازهای خدماتی، مبلغ ۵۸ میلیارد ۵۷۶ میلیون دلار تأمین ارز کرده است. همچنین ۴۵ میلیارد و ۲۹۰ میلیون دلار از ارز تأمین شده به گروه تجاری و بازرگانی تخصیص داده شده است؛ صنایع «حمل و نقل خودرو»، «ماشین‌آلات و تجهیزات تولید» و «معدنی» به ترتیب با ۵/۵ و ۴/۹ میلیارد دلار بیشترین سهم از ارز واردات صنایع را داشته‌اند؛ ضمن آن‌که برای واردات کالاهای اساسی و دارو نیز ۱۲ میلیارد و ۱۲۴ میلیون دلار از راه خود اختصاص داده است؛ ۹ میلیارد و ۴۰۹ میلیون دلار از این گروه به کالاهای اساسی و کشاورزی شامل گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌های دامی و دو میلیارد و ۷۱۵ میلیون دلار دیگر نیز به دارو، مواد اولیه دارو و تجهیزات پزشکی تخصیص داده شد. این گزارش حاکی است یک میلیارد و ۱۶۲ میلیون دلار نیز به تقاضای خدماتی تخصیص داده شده است.